

Information om rektorslyftet

Bakgrund till Rektorslyftet

Enligt regeringens bedömning finns det behov av att bidra till att rektorer får de kunskaper som behövs för att utöva ett aktivt pedagogiskt ledarskap när det gäller lärares undervisning och elevernas möjligheter att nå de nationella målen för skolan.

Det pedagogiska ledarskapet är viktigt och av stor betydelse för hur framgångsrik en skola är. Samtidigt visar studier att rektorer i ökad grad behöver driva de pedagogiska frågorna och intensifiera sin dialog med lärarna, om undervisningen och elevernas lärande.

Skolverket har fått regeringens uppdrag att svara för en fortbildningsinsats för rektorer.

Målgrupp för fortbildningen

Rektorslyftet är en fortbildning för rektorer som genomgått den statliga befattningsutbildningen eller en äldre statlig rektorsutbildning. Därefter ska rektor ha arbetat minst ett år och ansvara för läroplansstyrd verksamhet.

Innehåll

Rektorslyftet har fokus på pedagogiskt ledarskap inom kunskapsområdet styrning och ledning. Utbildningen ska ge rektorerna förutsättningar att utveckla sitt pedagogiska ledarskap. Teoretiska kunskaper ska knyta an till rektorernas ledarroll i praktiken. Fortbildningen bygger på relevanta delar av befattningsutbildningen (Rektorsprogrammet).

Omfattning

Utbildningen omfattar 7,5 hp och bedrivs på avancerad akademisk nivå. Den startar i september/oktober 2011 och sträcker sig över 1½ till 2 terminer. Rektor behöver få möjlighet att avsätta mellan 12 – 15 % av sin arbetstid under utbildningstiden.

Ansvariga högskolor

På Skolverkets uppdrag anordnas fortbildningen av Karlstads universitet, Linnéuniversitet, Stockholms universitet, Umeå universitet, Uppsala universitet och Örebro universitet, Mälardalens högskola och Högskolan Dalarna i samverkan.

Examination

De som deltar i fortbildningen får ges betyg och kursbevis enligt bestämmelserna för högskoleutbildning. Ansvariga för examinationens upplägg och genomförande är de högskolor som på Skolverkets uppdrag anordnar utbildningen.

Anmälan till rektorslyftet

På lärosätenas begäran ansvarar Skolverket för anmälningsförfarandet. Anmälningsperioden är från och med den 15 mars till den 2 maj för start ht 2011.

På Skolverkets webbsida kan du som skolhuvudman anmäla din rektor till rektorslyftet.

www.skolverket.se/rektorslyftet

Kostnader

Staten står för själva utbildningskostnaderna medan huvudmannen står för lön under utbildningstiden, resor till internat- och seminariedagar, kostnader för internat och kurslitteratur.

Antagning

Skolverket tar emot och sammanställer anmälningarna till rektorslyftet. Antagningen sker av respektive lärosäte och antagningsbesked skickas till skolledaren innan midsommar. Kopia på antagningsbeskedet skickas även till skolhuvudmannen. Om det uppstår konkurrens om platserna kommer rektorer med en äldre befattningsutbildning ha företräde.

Rapporter som legat till grund för rektorslyftet

Statens skolinspektion genomförde 2010 en granskning av rektors ledarskap som visar att rektorerna behöver förbättra det pedagogiska ledarskapet (rapport 2010:15). Bl.a. behövs en större tydlighet när det gäller mål och visioner, så att alla i skolan omfattas av de prioriterade målen. Rektorerna behöver vidare bli bättre på att följa upp och ge återkoppling till lärarna på deras arbete. Det finns ett behov av att utveckla arbetsformerna för att tillsammans med lärarna analysera samband mellan skolans resultat, undervisningsmönster och elevernas utveckling och lärande.

McKinsey & Company konstaterar 2007 i rapporten *How the world's best performing school systems come out on top*, att rektorer ofta ger lärare stor frihet att utforma det pedagogiska arbetet och att de sällan möter lärarna i diskussioner om pedagogik. Orsaker till detta kan enligt författarna vara prioritering av andra uppgifter, rädsla för dialog med lärarna eller brist på tid. I rapporten dras slutsatsen att det är mycket viktigt att rektorerna ägnar rejält med tid åt att coacha lärarna, i syfte att eleverna ska nå goda resultat.

OECD har i studien *Improving school leadership* kommit fram till slutsatser liknande de i McKinsey-rapporten. OECD intresserade sig för rektorernas roll i arbetet med att effektivisera och förbättra skolan. Sverige var ett av 20 länder som deltog i studien som pågick 2006–2008. OECD definierar ett antal nyckelfaktorer som kan förbättra rektorernas möjligheter att utveckla skolan och elevernas möjligheter att nå goda resultat. Bl.a. framhålls vikten av att rektorer får goda och kontinuerliga möjligheter till fortbildning. Även i studien *TALIS (Creating Effective Teaching and Learning Environments: First results from TALIS, 2009)* visar OECD att skolledare påverkar elevresultat. Det är bl.a. viktigt med ett instruktivt ledarskap och att rektorerna interagerar med hela skolmiljön, där lärarna givetvis är en viktig del.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer regeringen att det är angeläget att erbjuda rektorer med en grundläggande utbildning för yrket ytterligare fortbildning som fokuserar särskilt på det pedagogiska ledarskapet.

2011-03-11
Sammanställt av
Kristina Englund
Projektledare

Frågor och svar

Vilka får gå fortbildningen – rektorslyftet?

Svar:

Endast rektorer som har genomgått den statliga befattningsutbildningen (rektorsprogrammet) eller den äldre statliga rektorsutbildningen, har tillträde till utbildningen.

Hur många platser finns det till hösten 2011?

Svar:

Det kommer att finnas 650 utbildningsplatser

Får man välja lärosäte?

Svar:

Ja, din huvudman anmäler vilket lärosäte du önskar att utbildas av.

Hur tidskrävande är utbildningen?

Svar:

Utbildningen kommer att omfatta både studier i grupp och enskilt. Utbildningen är på avancerad nivå och ska innefatta minst 8 utbildningsdagar varav flertalet internatsförlagda. Förutom utbildningsdagarna ska teoretiska och praktiskt orienterade uppgifter utföras. Utbildningen kommer att sträcka sig över 1½ - två terminer och som rektor bör du planera att studierna tar ca 15 % av din arbetstid.

Är fortbildningen obligatorisk?

Svar:

Nej, den är frivillig och ska ses som ett erbjudande?

Kommer fortbildningen att anordnas även år 2012 osv.?

Svar:

Under förutsättning att Regeringen så beslutar kommer medel avsättas årligen under perioden 2012-2014.